ČESKÁ REPUBLIKA

# ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Kocourka a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **T. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2024, č. j. 14 A 11/2024-53,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se zamítá.**

**II.** Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši **90 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

## Odůvodnění:

### I. Vymezení věci

[1] Podstatou této věci je otázka, zda je důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě [§ 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace] v souladu s právem Evropské unie.

[2] Žalobkyně, státní občanka Ukrajiny, se dne 7. 3. 2024 dostavila na pracoviště žalovaného za účelem prodloužení dočasné ochrany. Žalovaný v cestovním dokladu žalobkyně zjistil, že jí bylo uděleno dlouhodobé kanadské vízum, a proto v něm nevyznačil štítek osvědčující prodloužení dočasné ochrany a dosavadní vízový štítek označil za neplatný. Podle žalovaného totiž udělením kanadského víza došlo k zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany.

[3] Proti tomuto postupu žalovaného se žalobkyně bránila u Městského soudu v Praze, který rozsudkem označeným v záhlaví určil, že prohlášení zániku dočasné ochrany ze strany žalovaného bylo nezákonným zásahem, zakázal mu pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu obnovit stav před prohlášením zániku dočasné ochrany.

[4] Městský soud dospěl k závěru, že důvod zániku pobytu podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. není v souladu se směrnicí Rady 2001/55/ES, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně"), a proto jej nelze aplikovat.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalobkyně

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel") v kasační stížnosti namítl, že § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. je platnou součástí právního řádu. Směrnice o dočasné ochraně byla do vnitrostátního práva transponována úplně. Nejsou splněny podmínky doktríny *acte éclairé* ani *acte clair* pro konstatování rozporu vnitrostátního práva s unijní úpravou. Soudní dvůr EU (dále též jako „SDEU") se ke směrnici o dočasné ochraně dosud nevyjádřil.

[6] Stěžovatel upozornil, že § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. dopadá nejen na kanadská víza, ale i situace, kdy cizinec získá v České republice či v jiném státě povolení k trvalému pobytu či azyl. Kumulace dočasné ochrany a dalšího pobytového oprávnění by v takovém případě nedávala smysl. Rozpor citovaného ustanovení s evropským právem by držitelům dočasné ochrany bránil přejít na jiná, regulérní pobytová oprávnění. Kumulace pobytových oprávnění by otevírala cestu ke zneužívání benefitů dočasné ochrany.

[7] Dočasná ochrana je provizorním pobytovým oprávněním, které cizinci umožňuje pobývat mimo zemi, kde mu hrozí nebezpečí, a to do doby, než toto nebezpečí pomine. Alternativně je však účel dočasné ochrany vyčerpán také tím, že cizinec získá dlouhodobé pobytové oprávnění v jiném státě. Podle čl. 19 směrnice o dočasné ochraně mohou členské státy vyloučit souběh dočasné ochrany a mezinárodní ochrany. Tím spíše směrnice umožňuje vyloučit souběh s jiným pobytovým oprávněním. Evropská komise dovozuje, že dočasná ochrana v jednom členském státě zaniká jejím udělením v jiném členském státě. Není tedy důvodu, proč by neměla zanikat i udělením pobytového oprávnění v jiném státě světa. Ustanovením § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. vnitrostátní zákonodárce pouze vyplnil mezeru v unijní úpravě.

[8] V případě žalobkyně se aplikace § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. může s ohledem na geografickou vzdálenost Kanady jevit jako tvrdá, tato skutečnost však nemá vliv na soulad tohoto ustanovení s právem Evropské unie. O důvodech zániku dočasné ochrany byla žalobkyně poučena a o kanadské vízum sama požádala. Odkazy městského soudu na jeho jiná rozhodnutí týkající se neudělení dočasné ochrany nepovažuje stěžovatel za příléhavé, neboť oproti tam řešeným situacím v nynější věci zánik dočasné ochrany výslovně vyplývá ze zákona.

[9] Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s městským soudem. Poukázala na bod 12 odůvodnění směrnice o dočasné ochraně, který pojednává o možnosti

členských států zavést opatření příznivější pro osoby požívající dočasné ochrany. Směrnice stanoví minimální standardy, které musí členské státy vysídleným osobám poskytnout. Členské státy však nemohou přijímat úpravu, která zhoršuje jejich postavení a klade jim další překážky k získání dočasné ochrany. Totéž vyplývá i z bodu 17 odůvodnění prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (dále jen „prováděcí rozhodnutí Rady“). Podle žalobkyně tedy jde o *acte clair*, neboť směrnice o dočasné ochraně žádné ustanovení o možnosti přijímat zpřísňující podmínky neobsahuje. Vzhledem k recitálu směrnice není prostor pro rozumnou pochybnost o tomto závěru, a proto lze rozpor s právem Evropské unie konstatovat bez předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU.

[10] Žalobkyně také uvedla, že o možném zániku dočasné ochrany v důsledku získání kanadského víza nebyla poučena. Kanadské vízum jí bylo uděleno pouhý měsíc poté, co je zákon zavedl jako překážku pro prodloužení dočasné ochrany. V mezidobí se žalobkyně na pracoviště stěžovatele nedostavila a o zániku dočasné ochrany se dozvěděla až v den nezákonného zásahu.

[11] Podle žalobkyně z čl. 19 směrnice o dočasné ochraně neplyne, že by členské státy mohly zavést úpravu, kterou přijal český zákonodárce. Cílem směrnice je poskytnout osobám splňujícím podmínky pro udělení dočasné ochrany kontinuálně nějakou formu ochrany. Smyslem čl. 19 je zajistit bezpodmínečnou ochranu osob utíkajících před válkou, není zde prostor dovozovat důvody, proč by členské státy mohly vyloučit určité osoby z požívání dočasné ochrany. Kanadského víza se není možné vzdát, a proto by žalobkyně podle české právní úpravy byla vyloučena z možnosti požívat dočasné ochrany až do 18. 9. 2032, kdy končí jeho platnost.

## III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud (NSS) se ztotožnil s městským soudem v tom, že v případě žalobkyně nebylo s ohledem na směrnici o dočasné ochraně možné aplikovat důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě. Zároveň má NSS ve shodě se žalobkyní za to, že tento závěr je natolik zřejmý, že nezůstává prostor pro jakoukoli rozumnou pochybnost (*acte clair)*, a proto nebylo zapotřebí v nynější věci položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru EU.

[14] Jak již v minulosti uvedl SDEU, ve všech případech, kdy se ustanovení směrnice z hlediska svého obsahu jeví jako bezpodmínečná a dostatečně přesná, jsou jednotlivci oprávněni dovolávat se jich před vnitrostátními soudy vůči státu, a to ať již v případě, že stát směrnici včas neprovedl do vnitrostátního práva, tak i v případě, že ji provedl nesprávně (rozsudek ze dne 6. 11. 2018, *Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften*, C-684/16, bod 63).

[15] Ustanovení unijního práva je bezpodmínečné, jestliže ukládá povinnost, která není vázána na žádnou podmínku, a při jejím plnění ani v jejích účincích není podmíněna žádným aktem ze strany orgánů Unie nebo členských států, a dále že je toto ustanovení dostatečně

přesné, aby se jej mohl právní subjekt dovolávat a aby jej mohl uplatnit soud, jestliže ukládá povinnost jednoznačným způsobem (rozsudek SDEU ze dne 14. 1. 2021, *RTS infra a Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel*, C-387/19, bod 46). I když směrnice ponechává členským státům určitý prostor pro uvážení při jejím provádění, její ustanovení lze považovat za přesné a bezpodmínečné, pokud členským státům jednoznačně ukládá přesnou povinnost dosáhnout výsledku, který není vázán na žádnou podmínku, co se týče použití pravidla v něm obsaženého (tamtéž, bod 47).

[16] NSS shledal, že relevantní ustanovení směrnice o dočasné ochraně jsou natolik jasná, přesná a bezpodmínečná, že jsou nadána přímým účinkem, který brání aplikaci pravidel vnitrostátního práva, jež jsou s nimi v rozporu (*invocabilité d'exclusion*). K tomu lze odkázat na rozsudky SDEU ze dne 24. 6. 2019, *Popławski II*, C-573/17, bod 68, či ze dne 8. 3. 2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld*, C-205/20, bod 27, či na rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2017, č. j. 6 Azs 320/2017-20, č. 3683/2018 Sb. NSS, body 68 až 72.

[17] Podle čl. 1 směrnice o dočasné ochraně je jejím účelem *stanovit minimální normy pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob ze třetích zemí, které se nemohou vrátit do země původu […].*

[18] Podle čl. 3 odst. 5 směrnice o dočasné ochraně se tato směrnice *nedotýká výsadního práva členských států stanovit nebo zachovávat příznivější podmínky pro osoby požívající dočasné ochrany.*

[19] Podle čl. 7 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně *členské státy mohou rozšířit dočasnou ochranu podle této směrnice i na další kategorie vysídlených osob, na něž se nevztahuje rozhodnutí Rady uvedené v článku 5, pokud jsou vysídleny ze stejných důvodů a ze stejné země nebo oblasti původu. Tuto skutečnost neprodleně sdělí Radě a Komisi.*

[20] Podle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně *členské státy přijmou opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Za tímto účelem budou vydány potřebné dokumenty nebo jiné rovnocenné doklady.*

[21] Podle čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady se toto rozhodnutí *vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022; b) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníci třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla před 24. únorem 2022 poskytnuta mezinárodní ochrana nebo odpovídající vnitrostátní ochrana na Ukrajině, a c) rodinní příslušníci osob uvedených v písmenech a) a b).*

[22] Podle bodu 12 odůvodnění směrnice o dočasné ochraně z *podstaty minimálních norem vyplývá pravomoc členských států v případě hromadného přílivu vysídlených osob zavádět nebo udržovat opatření příznivější pro osoby požívající dočasné ochrany.*

[23] Podle bodu 17 odůvodnění prováděcího rozhodnutí Rady je toto rozhodnutí *slučitelné s vnitrostátními systémy dočasné ochrany, které lze považovat za provedení směrnice 2001/55/ES, a lze je uplatňovat jako doplněk k nim. Pokud má členský stát vnitrostátní systém, který je příznivější než úprava podle směrnice 2001/55/ES, měl by mít možnost jej nadále uplatňovat, protože v uvedené směrnici se stanoví, že členské státy mohou pro osoby požívající*

*dočasné ochrany stanovit nebo zachovávat příznivější podmínky. Pokud by však vnitrostátní systém byl méně příznivý, měl by členský stát zajistit doplňková práva stanovená ve směrnici 2001/55/ES.*

[24] Podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. *oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany dále zaniká udělením víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k pobytu nebo mezinárodní ochrany na území České republiky nebo v jiném státě.*

[25] Podle NSS z čl. 1 a čl. 3 odst. 5 směrnice o dočasné ochraně ve spojení s citovanými pasážemi jejího odůvodnění a odůvodnění prováděcího rozhodnutí Rady vyplývá, že členské státy jsou povinny zajistit osobám požívajícím dočasné ochrany minimální standard vymezený směrnicí o dočasné ochraně. Členské státy navíc mohou těmto osobám poskytnout i podmínky příznivější. Z toho *a contrario* vyplývá, že členské státy nejsou oprávněny stanovit osobám požívajícím dočasnou ochranu podmínky, které by byly méně příznivé než ty, jež vymezuje směrnice o dočasné ochraně (shodně bod 38 rozsudku městského soudu).

[26] Obdobně z čl. 7 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně plyne, že členské státy mohou rozšířit dočasnou ochranu i na další kategorie vysídlených osob než pouze na ty, o nichž tak stanovila Rada (v nynějším případě jde o čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady). I zde je zcela logické, že *a contrario* nemohou členské státy zúžit dočasnou ochranu takovým způsobem, že by z ní vyloučily osoby, na které prováděcí rozhodnutí Rady dopadá, aniž by měl takový postup oporu ve směrnici o dočasné ochraně.

[27] Směrnice o dočasné ochraně s vyloučením osob z dočasné ochrany počítá toliko v článcích 19 a 28. Žádný z důvodů tam uvedených ale obsahově neodpovídá důvodu, pro který mělo podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany zaniknout žalobkyni. Zavedení tohoto dalšího důvodu pro vyloučení žalobkyně z dočasné ochrany ve vnitrostátním právu tudíž zjevně představuje méně příznivý standard zacházení, který je v rozporu se směrnicí o dočasné ochraně.

[28] Podle NSS z žádného ustanovení směrnice o dočasné ochraně či z její systematiky nevyplývá, že by unijní normotvůrce koncipoval dočasnou ochranu jako subsidiární institut a že by vnitrostátní právo mohlo stanovit udělení dlouhodobého víza ve třetím státě jako důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany. Naopak, čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně kategoricky požaduje, aby členské státy přijaly opatření nezbytná k zajištění povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany, a to na celé období trvání ochrany. Vymezení osob požívajících dočasné ochrany v čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady nijak nevyjímá osoby disponující dlouhodobými vízy ve třetích státech z dočasné ochrany. To, že žalobkyně spadá do personálního vymezení čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady, nebylo v řízení zpochybněno (bod 33 rozsudku městského soudu).

[29] Městský soud v bodě 36 napadeného rozsudku přiléhavě odkázal na stanovisko Evropské komise vyjádřené v dokumentu *Často kladené otázky k interpretaci směrnice o dočasné ochraně a prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382* („*Frequently asked questions received on the interpretation of the Temporary Protection Directive and Council Implementing Decision 2022/382*“), dostupné

z: https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/e2945766-663d-4b87-8150-78b600532115_en. Zde Evropská komise mimo jiné uvádí, že ukrajinští občané, kteří spadají pod čl. 2 odst. 1 písm. a) prováděcího rozhodnutí Rady, mají nárok na dočasnou ochranu, přestože jsou také občany třetího státu. Tím spíše (*a maiori ad minus*) lze podle NSS ve shodě s městským soudem dovodit, že ani udělení víza k pobytu nad 90 dnů ve třetím státě nemůže být překážkou nároku žalobkyně na dočasnou ochranu. Takovou podmínku totiž prováděcí rozhodnutí Rady (ani směrnice o dočasné ochraně) nestanoví.

[30] Tentýž dokument Evropské komise také na jiném místě (s. 5) uvádí, že směrnice o dočasné ochraně neobsahuje žádné ustanovení, které by členským státům umožňovalo stanovit, že dočasné ochrany nelze požívat současně s jiným statusem podle unijního práva či práva členského státu (s výjimkou postavení žadatele o mezinárodní ochranu, pokud tak národní právo stanoví v souladu s čl. 19 směrnice). Závěr Evropské komise tedy podobně jako právní názor NSS a městského soudu stojí na tom, že dočasná ochrana není subsidiárním institutem, jenž by se vyčerpával získáním pobytového oprávnění, byť tak Evropská komise uvádí ve vztahu k pobytovým oprávněním v členských státech, nikoli ve třetím státě.

[31] NSS nicméně na tomto místě považuje za vhodné zdůraznit, že § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. obsahuje několik právních norem, resp. několik hypotéz s totožným právním následkem. Stanoví totiž, že oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany zaniká udělením a) víza k pobytu nad 90 dnů, nebo b) povolení k pobytu, nebo c) mezinárodní ochrany, a to buď I) na území České republiky, nebo II) v jiném státě.

[32] Ve vztahu k žalobkyni stěžovatel aplikoval důvod spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě. Pouze tato právní norma tedy může být v nynější věci předmětem posouzení ohledně souladu či rozporu se směrnicí o dočasné ochraně, jelikož obecným soudům náleží zabývat se rozporem aplikovaného ustanovení vnitrostátního předpisu s právem Evropské unie a případně toto ustanovení neaplikovat (již citovaný rozsudek č. j. 6 Azs 320/2017-20, bod 72).

[33] Vyjadřovat se k eurokonformitě ostatních norem obsažených v § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., které v případě žalobkyně užity nebyly, považuje NSS za předčasné a přesahující rámec této věci (nález Ústavního soudu ze dne 3. 11. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 29/09, body 112 a 113). To platí zejména o části § 5 odst. 8 písm. d) věnující se vztahu dočasné ochrany a mezinárodní ochrany, a to s přihlédnutím k možným dopadům čl. 19 směrnice o dočasné ochraně, které kasační soud nyní nijak nepředjímá.

[34] NSS tedy dílčím způsobem koriguje závěr městského soudu (usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007-75, č. 1865/2009 Sb. NSS, bod 76), jenž v bodě 39 napadeného rozsudku konstatoval nesoulad § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. jako celku se směrnicí o dočasné ochraně. S ohledem na tento závěr NSS nepovažuje za nezbytné zabývat se blíže poukazy stěžovatele na to, že § 5 odst. 8 písm. d) citovaného zákona dopadá i na jiné situace než na udělení dlouhodobého víza ve třetí zemi.

[35] NSS nepovažuje za přiléhavý ani stěžovatelův odkaz na to, že podle Evropské komise dočasná ochrana udělená v jednom členském státě zaniká jejím udělením v jiném členském státě (bod [7] výše; zřejmě jde o odkaz zejména na čl. 26 odst. 4 směrnice o dočasné ochraně,

srov. též s. 3 a 4 výše citovaného dokumentu Evropské komise). V nynější věci totiž zjevně nejde o situaci, v níž by žalobkyně žádala o dočasnou ochranu ve dvou členských státech, či se mezi dvěma členskými státy přesouvala. Podle kasačního soudu ani nelze z ustanovení směrnice o dočasné ochraně týkajících se vztahů mezi členskými státy při poskytování dočasné ochrany dovozovat závěry ohledně vlivu dlouhodobého víza uděleného třetím státem na trvání dočasné ochrany. NSS dodává, že usnesením ze dne 30. 11. 2023, č. j. 8 Azs 93/2023-37, se jeho osmý senát obrátil na Soudní dvůr EU s předběžnou otázkou týkající se nepřijatelnosti žádosti o povolení k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany, jestliže cizinec požádal o povolení k pobytu v jiném členském státě nebo jestliže mu bylo povolení v jiném členském státě již uděleno. Soudní dvůr EU o předběžné otázce dosud nerozhodl. Jelikož jde o odlišnou otázku, než je předmětem posouzení v nynější věci, nepovažoval NSS za nezbytné vyčkat na rozhodnutí o předběžné otázce.

[36] Pokud jde o stěžovatelovy námitky, že by kumulace pobytových oprávnění otevírala cestu ke zneužívání výhod spojených s dočasnou ochranou, a že účel dočasné ochrany je vyčerpán získáním dlouhodobého pobytového oprávnění ve třetím státě, NSS se ztotožnil se závěry městského soudu. Ten přiléhavě uvedl, že samotné přiznání víza či pobytového povolení v zahraničí neznamená, že taková osoba automaticky přestává žít v zemi, v níž právě pobývá. Také zdůraznil, že je významný rozdíl mezi získáním pobytového oprávnění a jeho využitím (bod 34 napadeného rozsudku), a že je proti smyslu dočasné ochrany, aby byla ochrana odmítnuta s odkazem na možnost pobytu v zemi, přes kterou žalobkyně nepřicestovala (tamtéž, bod 37).

[37] Kasační soud k tomu dodává, že stěžovatel ani nevysvětluje, v čem konkrétně by mělo spočívat možné zneužívání výhod dočasné ochrany ze strany žalobkyně. I kdyby měl stěžovatel pravdu v tom, že bezprostřední účel dočasné ochrany je získáním pobytového oprávnění v jiné zemi vyčerpán, nelze tuto skutečnost bez opory ve směrnici o dočasné ochraně klást k tíži žalobkyně. Jak uvedl městský soud, pokud by unijní normotvůrce zamýšlel z dočasné ochrany vyloučit osoby disponující dlouhodobým vízem jiného státu, nic mu nebránilo tuto podmínku stanovit (bod 35 rozsudku městského soudu).

[38] Polemika o tom, zda byla žalobkyně poučena o následcích získání kanadského víza, resp. zda si byla vědoma skutečnosti, že podle zákona č. 65/2022 Sb. má její oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany udělením víza zaniknout, není podle NSS pro rozhodnutí této věci podstatná. I kdyby stěžovatel žalobkyni o tomto domnělém právním následku poučil a ta získala kanadské vízum s plným vědomím o této skutečnosti, nemělo by to vliv na závěr, že relevantní část § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. není v souladu se směrnicí o dočasné ochraně.

[39] NSS nepovažuje za důvodnou ani stěžovatelovu námitku, že odkazy městského soudu na jeho jiná rozhodnutí ve věcech týkajících se neudělení dočasné ochrany či vrácení žádosti o dočasnou ochranu jsou nepřiléhavé. Z celkového kontextu napadeného rozsudku je totiž zřejmé, že městský soud na tato rozhodnutí odkázal především za účelem vysvětlení svého náhledu na smysl a účel směrnice o dočasné ochraně. Je zjevné, že si městský soud byl vědom odlišného procesního rámce jednotlivých rozhodnutí (body 29, 36 a 37 napadeného rozsudku).

[40] Kasační soud se neztotožnil ani s tvrzením stěžovatele, že závěr o nesouladu aplikovaného ustanovení zákona č. 65/2022 Sb. se směrnicí o dočasné ochraně nespadá pod doktrínu *acte clair*. Jak uvedl SDEU v rozsudku ze dne 6. 10. 1982, *Cilfit*, 283/81, soud, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, není povinen předložit věc Soudnímu dvoru EU v případě, že jediné správné použití práva Společenství je tak zřejmé, že nezůstává prostor pro jakoukoliv rozumnou pochybnost. Existence takové možnosti musí být posouzena v závislosti na zvláštních rysech práva Společenství, zvláštních obtížích vznikajících při jeho výkladu a nebezpečí rozdílné judikatury v rámci Společenství (bod 21).

[41] Při posuzování takové otázky je třeba přihlédnout k typickým znakům evropského práva a určitým překážkám v jeho výkladu. Jde zejména o fakt, že evropské právo je publikováno v řadě jazykových znění, přičemž všechny jazykové verze mají stejnou platnost. Evropské právo navíc používá vlastní terminologii, a to i tam, kde by se určitý výraz ve všech jazykových verzích shodoval. Konečně každé ustanovení evropského práva musí být posuzováno v jeho kontextu a vykládáno ve světle všech ustanovení evropského práva, jeho účelu a stavu jeho vývoje v době, kdy má být aplikováno (*Cilfit*, body 17 až 20, a usnesení rozšířeného senátu ze dne 4. 9. 2012, č. j. 1 As 93/2009-273, č. 2732/2013 Sb. NSS, bod 63).

[42] Podle NSS závěr, že členské státy nemohou stanovit osobám požívajícím dočasné ochrany podmínky, které by byly méně příznivé než ty vymezené ve směrnici o dočasné ochraně, a že nemohou z dočasné ochrany vyloučit osoby, na které prováděcí rozhodnutí Rady dopadá, aniž by takový postup měl oporu ve směrnici o dočasné ochraně, jednoznačně a bez dalšího vyplývá ze samotného textu směrnice o dočasné ochraně, jakož i z jejího smyslu a účelu.

[43] To platí bez ohledu na jednotlivé jazykové verze směrnice – k tomu lze ostatně poukázat na různá jazyková znění čl. 1 („*The purpose of this Directive is to establish* ***minimum standards*** *for giving temporary protection*"; „*Ziel dieser Richtlinie ist es,* ***Mindestnormen*** *für die Gewährung vorübergehenden Schutzes* […] *festzulegen*"; „*La présente directive a pour objet d'instaurer des* ***normes minimales*** *relatives à l'octroi d'une protection temporaire*"; „*Celem niniejszej dyrektywy jest uchwalenie* ***minimalnych standardów*** *przyznawania tymczasowej ochrony*"), čl. 3 odst. 5 („*This Directive shall not affect the prerogative of the Member States to adopt or retain* ***more favourable conditions***"; „*Die Richtlinie berührt nicht die Befugnis der Mitgliedstaaten* […] ***günstigere Regelungen*** *zu treffen oder beizubehalten.*"; „*La présente directive ne porte pas préjudice à la prérogative des États membres de prévoir ou de maintenir des* ***conditions plus favorables***"; „*Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawa poszczególnych Państw Członkowskich do przyjęcia lub utrzymania* ***bardziej korzystnych warunków***") a čl. 7 odst. 1 („*Member States* ***may extend*** *temporary protection as provided for in this Directive to additional categories of displaced persons*"; „*Die Mitgliedstaaten* ***können*** *den vorübergehenden Schutz gemäß dieser Richtlinie weiteren* […] *Gruppen von Vertriebenen* ***gewähren***"; „*Les États membres* ***peuvent faire bénéficier*** *de la protection temporaire prévue par la présente directive des catégories supplémentaires de personnes déplacées*"; „*Państwa Członkowskie* ***mogą rozszerzyć*** *tymczasową ochronę przewidzianą w niniejszej dyrektywie na dodatkowe kategorie wysiedleńców*"), jakož i bodu 12 odůvodnění („*It is in the very nature of minimum standards that Member States have the power to introduce or maintain more favourable provisions*"; *Da es sich um Mindestnormen handelt, steht es den Mitgliedstaaten naturgemäß frei* […] *günstigere Bedingungen vorzusehen oder*

*beizubehalten*"; „*La nature même des normes minimales veut que les États membres aient la faculté d'introduire ou de maintenir des conditions plus favorables*"; „*Pojęcie minimalnych standardów zakłada, że Państwa Członkowskie mogą wprowadzić i utrzymać bardziej korzystne przepisy*").

[44] Kasační soud nemá v této otázce ani pochybnosti týkající se užité terminologie, systematiky směrnice o dočasné ochraně či jejího kontextu a účelu. Naopak, jak již vyložil výše, všechna tato hlediska svědčí ve prospěch závěru, k němuž dospěly v nynější věci městský soud i NSS (shodně bod 31 napadeného rozsudku). Kasační soud proto nepřerušil řízení a nepředložil věc Soudnímu dvoru EU k rozhodnutí o předběžné otázce.

[45] NSS uzavírá, že důvod zániku oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany spočívající v udělení víza k pobytu nad 90 dnů v jiném státě podle § 5 odst. 8 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. není v souladu s čl. 1, čl. 3 odst. 5, čl. 7 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně, a proto jej nelze s ohledem na přímý účinek těchto ustanovení směrnice aplikovat.

## IV. Závěr a náklady řízení

[46] NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty poslední zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.).

[47] Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti; toto právo naopak náleží úspěšné žalobkyni (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobkyni v řízení vznikly hotové výdaje (§ 57 odst. 1 s. ř. s.) ve výši 90 Kč tvořené poštovným za zaslání vyjádření ke kasační stížnosti (obálka na č. l. 15 spisu NSS). Vznik jiných nákladů ze spisu neplyne a žalobkyně jej ani netvrdí. NSS proto žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 90 Kč, kterou je jí žalovaný povinen uhradit do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

**P o u č e n í:** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. září 2024

Tomáš Kocourek
předseda senátu